

Geest van Thijsse waart door Cambodja!

Vissers en stropers als bewakers

Directeur Natuurmonumenten Marc van der Tweel verwees in zijn interview met Trouw (11/04/14) naar de oerbron van het natuurbehoud in Nederland: de gezamenlijke aanpak van Thijsse en Van Tienhoven.

Thijsse, die zijn liefde en verwondering voor de natuur via de media wist over te brengen naar een groot publiek. Van Tienhoven, die komend uit het verzekeringswezen het zakelijk element voor zijn rekening nam. De aankopen moesten immers financieel verantwoord zijn.

Zo werd het eerste reservaat Het Naardermeer gekocht middels het uitgeven

Een ranger/gids met een reigerherkenningskaart: natuurbescherming in Cambodja.

Foto Nico Slotboom

van aandelen en de rente werd opgebracht door onder meer de verkoop van visrechten en het snijden van riet. De vroegere vissers en stropers op het Naardermeer werden aangenomen als bewakers.

Dat deze aanpak ook in het verre buitenland werkt, heb ik op mijn trip door Cambodja met eigen ogen kunnen zien in het biosfeer reservaat Prek Toal (UNESCO 1997).

Dit reservaat ligt in de oeverzone van het Tungle Sapmeer, het grootste meer van Zuid-Oost Azië. De rivier Tungle Sap stroomt erdoor en mondt dan uit in de Mekongrivier. In de jaarlijkse natte tijd stijgt het waterpeil in de Mekong zodanig, dat zijn water stroomopwaarts beweegt het Tungle Sap meer in. Dit wordt vier keer zo groot qua oppervlak en het bedekt dan een oppervlakte van ongeveer 250.000 hectaren. De oeverzone raakt overspoeld en wordt een rijke paaiplaats voor wel honderd soorten vis. Daarvan profiteren weer grote kolonies watervogels.

Het doet denken aan wat er vroeger in de Biesbos twee keer per etmaal gebeurde. Een toevloed van voedingsstoffen en een vegetatie aangepast aan het sterk wisselende waterpeil.

Het biosfeer-reservaat Prek Toal is te bezoeken via het drijvende dorp, waar

het de naam aan ontleent. Ja, drijvend want alle huizen, het benzinestation, de kerk en de kroeg zijn gebouwd op vloten. Zo kunnen ze meebewegen op het wisselende waterpeil met een verschil van wel tien meter. De vroegere stroppers en eierverzamelaars zijn nu rangers (zie Naardermeer). Met een gemotoriseerde kano varen ze je tegen betaling (in dollars) via kreken en kleine meren naar de kolonies. Overal om je heen vliegen reigers en andere soorten op. Naast de ons bekende Blauwe, Purper-, Kleine en Grote Zilver-reigers ook Chinese Ralreigers, Gele Roerdomp en Slangenhalsvogels.

Na een tocht van een uur bereik je een van de bamboeplatforms in vrijstaande bomen gebouwd. In het broedseizoen worden deze permanent bemand voor de bewaking. Vanaf zo'n platform heb je een schitterend uitzicht op zo'n kolonie. Veel bomen zijn wit gevlekt door de broedende vogels. De ranger/gids heeft een grote identificatiekaart, waardoor

de verschillende soorten goed op naam te brengen zijn. De belangrijkste: twee soorten ooievaars (Nimmerzat en Gaper), twee soorten aalscholvers, Kleine Maraboe en Vlekbek Pelikaan. Dat de bewaking resultaat heeft, blijkt uit de tellingen van bijvoorbeeld Slangenhalsvogel: in 2000 minder dan 300 nesten, in 2005 meer dan 1800.

Het ecotoerisme biedt hoop voor de toekomst. Want dankzij dit toerisme verkrijgen naast de rangers ook de plaatselijke bewoners een aanvulling op hun inkomen door de verhuur van boten en het aanbieden van logies. Zo hebben ze belang bij het behoud van de vogelrijkdom. Tevens is er een 'NGO', 'Osmose' actief met educatieprogramma's gericht op de plaatselijke schoolkinderen. Kortom, wat Thijsse en Van Tienhoven propageerden vindt in het heden ook navolging in een land als Cambodja.

■ Nico Slotboom

Excursie naar vogeleiland De Kreupel

Debby Doodeman heeft met haar bedrijf Fogol al enige naam opgebouwd waar het gaat over excursies op het IJsselmeer. De komende maanden zijn er weer vogelexcursies naar vogeleiland de Kreupel. De Kreupel is een uniek vogelgebied, dat alleen per boot bereikbaar is! Elke vaarexcursie heeft een ander thema met een interessante inhoudelijke lezing aan boord.

Op zondag 13 juli zelt Fogol naar de grootste visdiefkolonie in Europa. De Kreupel is dan bevolkt met zo'n 5000 paartjes Visdieven. Deelnemers horen aan boord van Sjoerd Dirksen, waarom deze vogels de laatste jaren zo'n slecht broedsucces hebben. Een lunch is inbegrepen. De kosten bedragen 39,50.

In augustus (9 en 23) zeilt Doodeman opnieuw naar De Kreupel om daar de slaapplek van de Zwarte Stern te laten zien. Hier verzamelen zich zo'n 1500 exemplaren van deze mooie sternsoort. Deskundige Herman Klomp legt aan boord uit, waarom de aantallen afnemen. Ook hier is een lunch bij de prijs inbegrepen. Kosten 49,50.

Meer informatie over alle tochten staat op www.fogol.nl